

Metoda usmenog izlaganja

Metoda usmenog izlaganja jedna je od verbalno-tekstualnih metoda rada u nastavi. Spada u tradicionalne metode koje se, uz odgovarajuću kombinaciju sa drugim metodama, koristi i danas.

Metoda usmenog izlaganja, jedna od najstarijih i najčešće korištenih metoda u nastavi, podrazumijeva pripremljeno, sistematično i efikasno izlaganje i obrazlaganje sadržaja (Filipović, 1981) koje može biti od strane nastavnika/nastavnice ili učenika/učenice.

Danas je ovo jedna od tradicionalnih metoda nastavnog rada, koja u kombinaciji sa drugim metodama ima posebnu važnost, naročito u početnim fazama učenja i upoznavanja sa sadržajem. Putem frontalnog rada nastavnik obraća jednaku pozornost na sve učenike i prenosi iste informacije (Predojević, 2010), te je specifičan i usko vezan za razredno-predmetno-satni sistem nastave.

Rad u sklopu ove metode podrazumijeva da nastavnici prenose zadani sadržaj na način da zadane informacije usmjeravaju na sve učenike u razredu, prateći reakcije koje se događaju u toku cijelog procesa (Predojević, 2010).

Osnovne karakteristike metode usmenog izlaganja ili frontalnog oblika rada jesu:

- fokus usmjeren na nastavnika i jednosmjerna komunikacija
- sistematična, strukturirana i unaprijed pripremljena forma izlaganja najvažnijih elemenata teme koja se obrađuje na času
- pasivnost učenika koja se ogleda u slušanju i bilježenju informacija koje nastavnik izlaže
- mogućnost kombiniranja sa drugim metodama.

Postupci ili varijante metode usmenog izlaganja (Filipović, 1981):

Oblik usmenog izlaganja:	Osnovne karakteristike:
Teorijsko (akademsko) predavanje	Naučno popularno izlaganje uz primjenu većeg broja konkretnih primjera i činjenica

Pripovijedanje	Plastično, emocionalno, pregledno isticanje obilježja realnosti koja se prikazuje
Objašnjavanje	Poznatim činjenicama objašnjavaju se manje poznate, teže istine, procesi, odnosi...
Predavanje sa upotrebom nastavnih sredstava	Usmeno izlaganje raznih varijanti, prožeto upotrebom nastavnih sredstava kao ilustrativnih elemenata predavanja
Predavanje polaznika	Izlaganje preuzima učenik na osnovu pripreme i uvida nastavnika
Predavanje stručnjaka	Obrada tema koje omogućuju dublju spoznaju o aktuelnim sadržajima
Predavanje pomoću audio-vizuelnih sredstava	Posredna usmena komunikacija sa kombinacijom govora i slike ili samo govornim putem koja doprinosi kvalitetu učenikovih znanja i didaktičke kulture nastavnika
Usmeno izlaganje sa razgovorom	Usmeno izlaganje dinamizirano i obogaćeno razgovorom u odjeljenju ili grupi
Prigodna besjeda	Cjelovit, prigodan, impresivan usmeni osvrt na ličnosti, događaje, djela ili slično
Usmeno izlaganje dva ili više učesnika - predavača	Svaki učesnik izlaže o jednom relativno cjelovitom dijelu ili aspektu nastavne jedinice ili teme.

Postoje razni oblici korištenja metode usmenog izlaganja, odnosno frontalnog oblika u nastavi, te različite varijacije njihove kombinacije u cilju ponavljanja, referisanja ili uvođenja u temu poučavanja. Primjena ove metode i različitih njenih varijacija zahtijeva prilagodbu u ovisnosti od uzrasta učenika kao i samog sadržaja.

Prednosti metode usmenog izlaganja:

- Učinkovitost; svi učenici istovremeno primaju, promatraju i percipiraju informacije
- Sistematičan prikaz sadržaja u kratkom vremenskom periodu
- Jednostavna priprema nastave.

Nedostaci primjene ove metode:

- pasivna uloga učenika i nastava usmjerena na učenike prosječnih sposobnosti zanemarujući individualne potrebe i mogućnosti učenika
- izostanak interakcije u učionici; fokus je na nastavniku koji dominira te komunikaciju čini jednosmjernom, ne ostavljajući prostora za interakciju sa i među učenicima.

U savremenom pristupu nastavi, metoda usmenog izlaganja zauzima značajno mjesto kada se kombinuje sa drugim metodama, oblicima i tehnikama nastave koje povećavaju aktivitet učenika i zadovoljavaju lične potrebe i mogućnosti učenika. U nastavi se koriste različita pomagala kao što su PowerPoint prezentacije, filmovi i videi, postavljanje pitanja i poticanje učenika da postavljaju pitanja i na taj način učestvuju u procesu. Metoda usmenog izlaganja može biti početni dio uvođenja učenika u temu i sadržaj koju poslije prati aktivnost učenika, rad i istraživanje.

Custom fields

Tip strategije: Obrazovne strategije

Collections

Metodika i didaktika